

Petar Krivokapić

Crnogorska sportska akademija, Podgorica

MONOGRAFIJA O AUTOMOBILIZMU

(Dragan Klarić: »Pola vijeka izazova: AMD Budva: 1954-2004«.

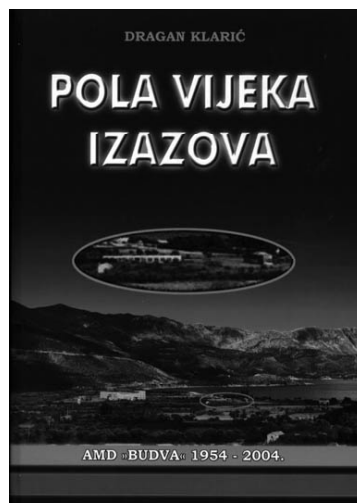
- Budva: JP »Informativni centar«, 2004.)

Dragan Klarić, bivši odbojkaš, državni reprezentativac, potom uspješni trener, već odavno sjajni novinar i publicista, podario nam je knjigu koja nam približava i rasvjetljava razvoj automobilizma u Budvi tokom pet decenija postojanja.

Monografija **Pola vijeka izazova** je nastala, kako ističe autor, kao plod druženja sa bivšim asovima druma: Dušanom Mrdakom, Miodragom – Dragom Vučinićem, Dušanom Niklanovićem i drugima. Njihova sjećanja su otrgla od zaborava mnoge ljude i događaje koji su pisali i stvarali istoriju automobilizma u metropoli crnogorskog turizma.

To je put od makadama kojim su jezdili: Dušan Mrdak, Drago Vučinić, Koko Banović, Niko Lazović, Vojislav Grgurević, Joko Niklanović i ostali do »zlatnih kaciga« današnjih musketara: Gorana Asanovića, Franja Kunčera, Željka Banićevića, Petra Lučića, Čedomira Brkića, Danka Bakrača, Žarka Terzića, Dragana Milića, Darka Ivanovića, Nebojše Atanackovića...

Put do realizacije monografije od 200 stranica sa preko 150 fotografija i drugih priloga je višeslojan - traži vrijeme, strpljenje i znanje. Kako Klarić posjeduje sve komponente za iztraživački rad, a uz to ima poseban dar i istančan nerv za sportska zbivanja, onda je i razumljivo što je na izuzetno dopadljiv način napisao hroniku ovog sporta u minulih 50 godina.

U prvom poglavlju autor monografije prati istorijat automobilizma u Budvi. Tako je prvi automobil stigao u ovaj grad 1908. godine i bio je vlasništvo braće Penso iz Rijeke, a prvi automobil je nabavio Budvanin Vaso Novaković 1922. godine.

Brzi razvoj automobilizma nastao je poslije Drugog svjetskog rata. Osnivaju se širom Crne Gore auto-moto društva. Red je stigao i na Budvu. Tako je 1. avgusta 1954. godine i u tom gradu osnovano Auto-moto društvo Budva. Za prvog predsjednika izabran je Marko Ivanović, sekretar je Bačo Ivanović, a blagajnik Uroš Zenović.

Malo je pisanih dokumenata iz tog perioda. Zato Klarić manirom sjajnog reportera uvodi u knjigu glavne aktere tih zbivanja i kroz njihova sjećanja daje monografiji i šarm i dokumentarnost. Društvo nekad uspješno radi, ima i zastoja i teškoća, prostorije za rad se premiještaju zavisno od prilika.

Poglavlje »Zvezdasti reli« donosi sliku o toj vrsti takmičenja. Automobilisti Budve su uspješni na »Zvezdastom reliju« čiji je cilj revolucionarno Tjen-tište - od 1965. do 1970. godine. Bilo je tu raznih zgoda i nezgoda, ali i trijumfa. Uz dokumentarnost tu su i lijepe priče i sjećanja učesnika tih relija.

Novo vrijeme traži i nove ljude. Sportska automobilistička takmičenja postaju sve aktuelnija, traže se rezultati. Zato pisac monografije bilježi uspjehe budvanskih automobilista širom Crne Gore, Jugoslavije i šire.

Uz knjigu Ranka Jovićevića »Od makadama do zlatnih kaciga« publikacija Dragana Klarića »Pola vijeka izazova« osvjetljava automobilizam u Budvi i Crnoj Gori za proteklih pet decenija. Monografija o bivšim asovima budvanskog automobilizma pisana je i čitko i pitko, puna je krasnih zapažanja, tu su i sjajne reportaže o nekadašnjim junacima drumova. Stranice knjige su prepune imena, rezultata, tabela... Zato i iskreno preporučujem korisnicima: »Pročitajte knjigu Dragana Klarića 'Pola vijeka izazova'«!